Opłata pocztowa uiszczona gotówką.

Nr. 38*). Warszawa, dnia 31 grudnia 1938 r. Rok XXI.

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Prenumerata roczna 12 zł. **Cena egzemplarza 1 zł. 25 gr.**

Prenumeratę należy wpłacać na konto P. K. O. Nr. 30-197 „Dziennik Urzędowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych" zaznaczając na odwrocie blankietu nadawczego „Należność za prenumeratę Dziennika Urzędowego Min. Spraw Wewn."

Sprzedaż numerów pojedyńczych i ubiegłych roczników — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (Intendentura) Warszawa, ul. Nowy Świat 69, tel. 663-97.

Wysyłka pojedyńczych numerów i roczników za zaliczeniem pocztowym.

Ogłoszenia o wydawnictwach związanych z zagadnieniami administracji państwowej przyjmowane są wyłącznie na warunkach podanych w Dzienniku Urzędowym Min. Spraw Wewn. z dn. 31 stycznia 1938 r. Nr. 4, poz. 14 po uprzednim wpłaceniu należności na konto czekowe Dziennika Urzędowego M. S. Wewn. Nr. 30197 z podaniem tytułu wpłaty.

Ceny ogłoszeń: cała strona 50 zł., 1/2 str. 30, 1/4 str. — 15 zł.

Redakcja zastrzega sobie prawo odmowy umieszczenia ogłoszenia w całości lub jego części bez podania motywów.

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69, Wydział Org. Prawny Tel. 220-20.

Adres Administracji: Nowy Świat 69, tel. 678-40.

TREŚĆ.

A. DZIAŁ URZĘDOWY.

II. OKÓLNIK Nr. 51.

III. PISMA OKÓLNE.

B. PRZEDRUKI.

I. DZIENNIK USTAW R. P. Nr. Nr. 98—104.

II. MONITOR POLSKI Nr. Nr. 291—299.

IV. ORZECZNICTWO.

*) Ostatni w roku 1938. Do niniejszego numeru dołącza się skorowidz za rok 1938.

A.

II. Okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

228.

OKÓLNIK Nr 51

z dnia 23 grudnia 1938 r.

o przechowywaniu akt w urzędach wojewódzkich i starostwach.

(Nr GL. 8-3-20).

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu na m. st. Warszawę i Starostów.

I. Nawiązując do okólnika Nr 14 z dnia 27 lutego 1936 r. w sprawie przepisów o przechowywaniu akt w urzędach wojewódzkich i starostwach (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr 6, poz. 26) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych po uzgodnieniu z zainteresowanymi Ministerstwami zmienia postanowienia punktu 10 § 7 tychże przepisów przez skreślenie słów zawartych w nawiasie oraz *uzupełnia* postanowienia tegoż § 7 wspomnianych przepisów przez zaliczenie do kategorii „A" akt następujących:

Z resortu Ministerstwa Komunikacji.

32) (kolejny punkt).

Akta zasadniczego znaczenia w sprawach *dróg kołowych*, dotyczące: klasyfikacji dróg, i ustalenia sieci dróg publicznych; rozbudowy sieci dróg publicznych; budowy, przebudowy i utrzymania dróg i mostów oraz zapomóg i subwencyj na wykonanie tych robót z Drogowego Funduszu Pożyczkowego; dróg fortecznych, celnych i granicznych; pasów drogowych; gospodarki drogowej; zadrzewienia dróg eksploatacji kamieniołomów, klinkierń i innych wytwórni; inspekcyj dróg i mostów; administracji drogowej i ruchu na Śląsku; kontroli ruchu drogowego; drogowych znaków ostrzegawczych, informacyjnych itp.; wypadków na drogach i pomocy sanitarnej; spraw celnych w samochodowym ruchu międzynarodowym; ułatwień ruchu granicznego; spraw tranzytowych; ruchu drogowego polsko-gdańskiego; komisyj przewozów samochodowych, ważniejszych spraw autobusów i dorożek samochodowych; szkolnictwa samochodowego; ewidencji pojazdów mechanicznych i kierowców; spraw bezrobocia; spraw opłat: od reklam, paliwa, drogowych, mytniczych, promowych, szarwarkowych itp.

33) Akta znaczenia zasadniczego, dotyczące spraw *wodnych* jak: plantacji wiklinowych i odsypisk zarówno na rzekach żeglowych jak i na wodach spławnych oraz technicznego opiniowania w sprawach wodno-prawnych; Wisły na terenie W. M. Gdańska i sprawy Rady Portu oraz Dróg Wodnych w Gdańsku; regulacji wód spławnych i oceny odnośnych projektów; opinii hydrologicznych; regulacji rzek i potoków górskich oraz plantacyj wiklinowych i odsypisk na tych rzekach; regulacji rzek granicznych; zbiorników wodnych i zakładów o sile wodnej; wałów w dolinie Kwidzyńskiej i obwałowań rzek żaglowych; budowy i utrzymania sztucznych dróg wodnych; budowy portów rzecznych i morskich itd.

34) Akta spraw z zakresu *prawa wodnego*. dotyczące: przewozów (promów), utrzymania wód gruntów uzyskanych wskutek regulacji rzek, obiektów kolejowo-wodnych, zakładów wodnych, odwołań w sprawie regulacji rzek, spławów, budowy portów itp.

35) Akta, dotyczące spraw *wodnych*, jak: przekazania Wojewodom prawa do udzielania zezwoleń na wyjazd statków i łodzi obcych na polskie śródlądowe drogi wodne, rozgraniczenia właściwości w sprawach wodnych itp.

36) Akta, dotyczące organizacji *żeglugi* śródlądowej; zasadnicze zarządzenia taryfowo-wodno-kolejowe; podstawowe i ważniejsze sprawy w dziedzinie budowy, eksploatacji, przejęcia lub przekazania taboru wodnego, maszyn i warsztatów portowych; ważniejsze sprawy mechaniczne i zasobowe w zakresie prac i urządzeń wodnych oraz wodno-komunikacyjnych.

Z resortu Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publ.

37) Akta w sprawach *opieki nad sztuką i zabytkami.*

W powyższy sposób uzupełnione tymczasowe przepisy należy stosować przy wydzielaniu akt z zakresu *resortów zespolonych*, ponieważ Ministerstwa: *Opieki Społecznej, Przemysłu i Handlu* oraz *Rolnictwa i Reform Rolnych* zakomunikowały, iż nie zgłaszają żadnych uzupełnień ani zastrzeżeń w tym względzie.

II. Zarazem przechodząc do poszczególnych postanowień „Przepisów" — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych po porozumieniu z Ministerstwem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego na podstawie poczynionych obserwacyj, wyjaśnia co następuje:

Do § 7.

Władze administracji ogólnej zaliczają do kategorii „A" różnego typu *dzienniki urzędowe, okólniki*, niektóre *sprawozdania* i inne materiały, które bądź we wszystkich władzach są identyczne, bądź też *powtarzają się* we władzach różnych instancyj. Archiwa mogą te akta przyjmować tylko w jednym egzemplarzu z terenu np. całego województwa, gdyż inaczej byłyby obciążone znaczną ilością jednakowego materiału.

Celem umożliwienia archiwom zachowania jednego pełnego egzemplarza akt czy przepisów, wskazanym było by, aby wszystkie władze administracji ogólnej z terenu danego województwa możliwie *równocześnie* nadsyłały spisy akt za odpowiednie lata.

Do § 9 (ust. 4 i 5).

Sporządzanie spisów akt władz polskich prowadzonych systemem liczb kolejnych wymaga dużego wysiłku i wielkiej ilości czasu. Celem uproszczenia w tym kierunku pracy władz administracji ogólnej, jak również ze stanowiska potrzeb archiwów należy przesyłać archiwom do sprawdzenia i zatwierdzenia ówczesne *dzienniki kancelaryjne,* w których przy każdej pozycji byłaby zaznaczona odpowiednia kategoria. Dzienniki te będą zastępować w tych przypadkach spisy akt, przewidziane w ust. (4) § 9 „Przepisów". Przy przekazywaniu do archiwów akt kategorii „A" należy sporządzać spisy tylko tych akt, które urząd zatrzymałby jeszcze u siebie. Akta tajne oraz akta *wydziałów społeczno politycznych* w urzędach wojewódzkich oraz referatów bezpieczeństwa w starostwach przedstawiają specjalną wartość dla nauki. Z uwagi, że przewidziane w ust. (5) § 9 „Przepisów" wydzielanie tych akt może nastręczać poważne trudności, przeto należy powyższe akta *zaliczać* do kategorii „*A*" na okres lat *trzydziestu* i przechowywać je przez ten okres czasu bądź w odpowiednich składnicach, bądź też przekazać je do archiwum w charakterze zespołu zamkniętego (art. 9 dekretu o archiwach państwowych z dn. 7.II.1919 r. — Dz. Pr. Nr 14, poz. 182) z tym, że zespoły te mają być osznurowane i opieczętowane. Dopiero po upływie lat trzydziestu można by przystąpić do prawidłowego podzielenia tych akt na kategorie i ewentualnego częściowego ich niszczenia.

Do § 10.

Według dotychczasowej praktyki urzędy wojewódzkie przesyłają Ministerstwu Spraw Wewnętrznych do wglądu spis akt nie tylko własnych, lecz także i akt starostw. W związku z tym wyjaśnia się, że wnioski starostw co do wydzielania akt kategorii „A" i „B" winny ostatecznie opiniować tylko urzędy wojewódzkie. Przy czym zwraca się uwagę na niedopuszczalność niszczenia jakichkolwiek akt bez uzyskania zgody władz archiwalnych.

Do § 11.

Akta władz *zaborczych* należy przekazywać do archiwów państwowych *w całości* bez dzielenia na kategorie „A" i „B", a brakowania tych akt dokonywać będą jedynie właściwe archiwa.

W związku z ostatnim ustępem okólnika Nr 14 z dnia 27 lutego 1936 r. zalecającym ostrożne postępowanie przy wydzielaniu i brakowaniu akt z pierwszych lat państwowości polskiej Ministerstwo Spraw Wewnetrznych wyjaśnia, że wszystkie akta z *pierwszych lat państwowości polskiej* do 1921 roku włącznie w starostwach, a do 1922 roku włącznie w urzędach wojewódzkich — ze względu na ich znaczenie dla historii organizowania się Państwa i jego administracji—należy zaliczać do *kategorii „A"*. Podaną datę 1922 r. dla województw: nowogródzkiego, poleskiego, wileńskiego i wołyńskiego przesuwa się do roku 1924 ze względu na specjalne stosunki na tych obszarach w pierwszych latach państwowości polskiej.

Zaliczenie tych akt do kategorii „A" nie zwalnia urzędów wojewódzkich i starostw od dokładnego i starannego uporządkowania akt według postanowień § 11 ust. (1) i (2) „Przepisów", gdyż akt nieuporządkowanych archiwa przyjmować nie będą.

(—) Nakoniecznikow-Klukowski
PODSEKRETARZ STANU

III. Pisma Okólne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

229.

PISMO OKÓLNE

z dnia 23 grudnia 1938 r.

o ujednoliceniu wykazów ruchu spraw.

(Nr GL. 69-7).

Do

Urzędów Wojewódzkich i Komisariatu Rządu na m. st. Warszawę.

Na podstawie nadsyłanych wykazów ruchu spraw w Urzędach Wojewódzkich Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zauważyło, że niektóre Urzędy Wojewódzkie w rubrykach wykazu (wzór 4), ustalonego okólnikiem Nr 182 z dnia 22 października 1931 r. o przepisach kancelaryjnych dla urzędów wojewódzkich (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr 17, poz. 289) zamieszczają dane z zakresu ruchu spraw w urzędach wojewódzkich tylko według wydziałów z pominięciem podziału na *oddziały,* co utrudnia orientację odnośnie do ilości urzędników referujących, jak i ilości spraw załatwianych w tychże komórkach organizacyjnych.

Wobec tego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi, aby na przyszłość wykazy zawierały wszystkie dane przewidziane w poszczególnych rubrykach nie tylko odnośnie wydziałów, lecz również odnośnie do *oddziałów.*

Za DYREKTORA GABINETU
(—) Dr Drążek-Drawicz
NACZELNIK WYDZIAŁU

230.

PISMO OKÓLNE

z dnia 23 grudnia 1938 r.

o przechodzeniu funkcjonariuszów prowizorycznych na służbę przygotowawczą

(Nr Pers I-202-2).

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu na m. st. Warszawę.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje do wiadomości i stosowania poniżej zamiesz-

czone pismo Prezydium Rady Ministrów z dnia 16 września 1938 r. Nr 48-85/12 w sprawie przechodzenia funkcjonariuszów prowizorycznych na służbę przygotowawczą. Powolane w nim pismo Nr 48-85/1 z dnia 27 czerwca 1938 r. dotyczy korespondencji wstępnej w sprawie służby przygotowawczej funkcjonariuszów prowizorycznych.

Za DYREKTORA BIURA PERSONALNEGO
(—) Jacuk
KIEROWNIK REFERATU

Otrzymują nadto do wiadomości:
Komenda Główna Policji Państwowej,
Dowództwo Korpusu Ochrony Pogranicza,
Główny Urząd Statystyczny oraz:
Biura Personalne Ministerstw:
Komunikacji,
Opieki Społecznej,
Przemysłu i Handlu,
Rolnictwa i Reform Rolnych.
Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

PREZYDIUM
RADY MINISTRÓW
Nr 48-85/12
Warszawa,
dnia 16 września 1938 r.

Do
wszystkich Ministerstw
w Warszawie.

Nawiązując do pisma swego z dnia 27 czerwca 1938 r. Nr 48 85/1, Prezydium Rady Ministrów prosi by w przypadkach zamierzonego mianowania funkcjonariuszów prowizorycznych na stanowiska wyższych kategorii było zaniechane formalne dopuszczanie tych urzędników do służby przygotowawczej. Szkolenie zaś tych funkcjonariuszów winno być przeprowadzane w ramach istniejącego stosunku prowizorycznego przez powierzenie im pełnienia obowiązków na stanowiskach urzędniczych I lub II kategorii na pewien, nie krótszy jednak od roku, okres czasu.

Po odbyciu przez wspomnianych urzędników przeszkolenia należy ich, przy zastosowaniu odpowiednich przepisów o służbie przygotowawczej i egzaminach praktycznych, dopuszczać do egzaminów, przy równoczesnym zwolnieniu ich od odbycia służby przygotowawczej.

(—) J. Jagiełło
DYREKTOR BIURA PERSONALNEGO

231.

PISMO OKÓLNE

z dnia 27 grudnia 1938 r.

o pisowni wyrazu „Czecho-Słowacja"

(Nr GL. 77/98).

Do
P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu na m. st. Warszawę oraz Starostów.

Zarządzeniem Ministerstwa Spraw Zagranicznych z dnia 15 maja 1922 r' Nr A. II-299 (Dz. Urz. Min. Spraw Zagr. Nr 15, poz. 113) wprowadzona została nazwa „Czechosłowacja".

Obecnie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych komunikuje, iż wyraz ten należy pisać z łącznikiem pośrodku, jak następuje: „Czecho-Słowacja" („République Tcheco-Slovaque").

(—) Hausner
DYREKTOR GABINETU

Otrzymują ponadto:
Komenda Główna Policji Państwowej,
Główny Urząd Statystyczny,
Korpus Ochrony Pogranicza.

232.

PISMO OKÓLNE

z dnia 27 grudnia 1938 r.

w sprawie wykładni art. 58 prawa o wykroczeniach

(Nr AP. 106-72)

Do
Urzędów Wojewódzkich, Komisariatu Rządu na m. st. Warszawę i Starostw.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje w załączeniu do wiadomości i zastosowania w przyszłej praktyce odpis uchwały Izby Karnej Sądu Najwyższego z dnia 8 października 1938 r. zawierającej nową wykładnię art. 58 prawa o wykroczeniach.

(—) Michałowski
DYREKTOR DEPARTAMENTU

Odpis

UCHWAŁA

(1 K. 2607/37)

Sąd Najwyższy na posiedzeniu całej Izby Karnej dnia 8 października 1938 r. rozpoznawał zasadę prawną uchwaloną w składzie 7-miu Sędziów Izby Karnej z dnia 24 października 1936 przedstawionej do rozstrzygnięcia całej Izbie Karnej postanowieniem składu zwyczajnego Izby Karnej z dnia 8 marca 1938 w sprawie osk. z art. 58 prawa o wykroczeniach:

„Czy art. 58 prawa o wykroczeniach, mówiąc o sumach potrącanych na rzecz instytucji ubezpieczeń społecznych, ma na uwadze sumy rzeczywiście potrącone, czy też sumy nie potrącone, ale które powinny być potrącane (Zb. 433/36)"

i po wysłuchaniu wniosku Prokuratora uchwalił, co następuje:

„Art. 58 prawa o wykroczeniach, mówiąc o sumach potrącanych na rzecz instytucyj ubezpieczeń społecznych, ma na uwadze sumy potrącone, a nie sumy niepotrącone, a które winny być potrącone".

Uzasadnienie

1. Sprawa odpowiedzialności pracodawcy za zatrzymanie części składek potrącanych pracownikom na rzecz zakładów ubezpieczeń społecznych była pierwot-

nie unormowana art. 96 ustawy z 19 maja 1920 poz. 292 Dz. U. R. P. o obowiązkowym ubezpieczeniu na wypadek choroby, który głosił, iż pracodawca odpowiada, jak za przywłaszczenie, jeżeli w ciągu 5 tygodni po upływie terminu płatności, pomimo pisemnego upomnienia nie uiści części składek potrąconych z zarobku pracowników. Analogiczny przepis zamieszczony był również w projekcie ustawy o ubezpieczeniu społecznym (Druk Sejm. Nr 529), lecz przepis ten nie wszedł do obowiązującej ustawy o ubezpieczeniu z dnia 28 marca 1933, Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 396). Odnośnemu przepisowi dano brzmienie takie, jakie ma obecnie art. 272, który już o przywłaszczeniu nie mówi, a tylko na pracodawcę, który w terminie przepisanym nie wpłaci części składek, przypadających na zatrudnionych u niego pracowników, nakłada odpowiedzialność karną, przewidzianą w art. 58 prawa o wykroczeniach, niezależnie od obowiązku uiszczenia potrąconych kwot wraz z odsetkami zwłoki.

W myśl art. 219 ustawy o ubezp. społecznym pracodawca odpowiedzialny jest za opłatę w całości składek przewidzianych w art. 217 (a więc tak za składki przypadające od niego jak od pracownika). Niewpłacanie w terminie składek pociąga za sobą obowiązek uiszczenia odsetek zwłoki i powoduje ściągnięcie zaległych składek wraz z odsetkami, kosztami itd. w drodze egzekucji (art. 229, 230).

2. Kwestia odpowiedzialności karnej pracodawcy za niewpłacenie przez pracodawcę części składek należnych od pracowników zaznaczyła się w orzecznictwie Sądu Najwyższego w orzeczeniu w składzie zwykłym, powziętym w dniu 25 marca 1935 3 K. 1937/34/Zb 468/35) i. w postanowieniu Składu Siedmiu Sędziów Izby Karnej Sądu Najwyższego z dnia 24 października 1936 Zb. O. 433/36. W orzeczeniach tych Sąd Najwyższy wypowiedział zasadę prawną, iż art. 58 pr. o wykr., mówiąc o sumach potrącanych na rzecz instytucji ubezpieczeń społecznych, ma na uwadze tak sumy rzeczywiście potrącone, jak i nie potrącone, ale które powinny być potrącone. W uzasadnieniu tego postanowienia Sąd Najwyższy odrzucił interpretację przepisu art. 58 pr. o wykr., stwierdzając, że wykładnia gramatyczna przy rozstrzyganiu tego pytania zawodzi i w ślad za tym posłużył się wykładnią logiczną i to częściowo historyczną przez powołanie się na treść art. 96 ustawy z roku 1920 (poz. 272/20) i na treść projektu o ubezpieczeniu społecznym (Druk Sejm. Nr 529),jak również dogmatyczną przez porównanie tego przepisu z treścią art 217, 219, 229, 230 ustawy o ubezpieczeniu społecznym i art. 262 k. k. Odpowiedzialność karną za niewpłacenie przez pracodawców składek pracownikom nie potrąconych, a które winny być potrącone uzasadnia to postanowienie: a) opuszczeniem w obowiązującym art. 272 słów odnoszących się do przywłaszczenia, co ma wskazywać na to, że ustawodawca w tym artykule nie chciał ograniczać odpowiedzialności karnej pracodawców tylko do przypadków zatrzymania przez nich potrąconych składek, wychodząc widocznie z założenia, że na taki przypadek wystarcza sankcja przewidziana w art. 262 k. k.;

b) treścią art. 219 ustawy o ubezpieczeniu społecznym, z którego wynika, że pracodawca, który nie potrącił przy wypłacie pracownikom wynagrodzenia należnych od nich składek, nie ma prawa potrącić ich przy późniejszych wypłatach za wcześniejsze okresy;

c) zbytecznością przepisu art. 58 prawa o wykroczeniach w przypadku odrzucenia odpowiedzialności karnej za niewpłacenie niepotrąconych składek, ponieważ za zatrzymanie składek potrąconych pracodawca mógłby odpowiadać w miarę okoliczności, jak za przywłaszczenie wedle art. 262 k.k., za składki zaś nie potrącone odpowiadałby cywilnie w myśl art. 219 ustawy o ubezpieczeniu społecznym.

Sąd Najwyższy w składzie trzech sędziów, postanowieniem z dnia 8 marca 1938 (IK. 2607/37) przedstawił na mocy art. 40 § 2 u. s. p. zasadę prawną uchwaloną dnia 24 października 1936 w składzie siedmiu sędziów Izby Karnej.

3. Dzisiejsze ustawodawstwo karne, poza ustawodawstwami dopuszczającymi analogię w prawie karnym, wychodzi z założenia swej zupełności i wyłączności. Żądanie to określa, powtarzająca się w ustawach od końca XVIII wieku (Konstytucja francuska z r. 1789 i 1791), a przyjęta także do art. 1 k. k. zasada, iż nikt nie może być karany za spełnienie czynu, który w czasie pełnienia nie był zagrożony karą przez ustawę wówczas obowiązującą (Nullum crimen sine lege, nulla poena sine lege) Tylko działania w ustawie wyraźnie zagrożone są karalne i tylko wyraźnie w ustawie ustanowione kary mogą być stosowane. To stanowisko ustawodawstwa karnego posiada znaczenie przy określeniu zasad wykładni ustawy karnej przez naukę i sądy. Tak sądy jak też i nauka prawa mogą wykładać i wyjaśniać ustawę karną, nie mogą jej jednak tworzyć i uzupełniać. Zadaniem wykładni prawa karnego jest zbadać i wyjaśnić wolę ustawodawcy wyrażoną w przepisie ustawy Ta wola musi jednak ustąpić wobec innego brzmienia ustawy, bo oznajmiona wola ustawodawcy wiąże sędziego.

Obowiązujące polskie prawo karne nie zawiera osobnych przepisów o tłumaczeniu ustawy karnej, stosują się tu ogólne prawidła przyjęte przez naukę prawa.

W myśl przyjętych przez naukę prawa zasad stosować należy najpierw wykładnię gramatyczną, a gdy ta nie wystarcza wykładnię logiczną, dogmatyczną, a ewentualnie także historyczną. Wykładnia ta jednak musi za przesłankę przyjąć tekst prawa i w drodze rozumowania, opierając się na tekstach innych przepisów lub też na źródłach i materiałach ustawodawczych winna nadać odnośnemu tekstowi (wyrazowi lub całemu zdaniu) to znaczenie, które okaże się wysnutym z tych przesłanek, Uprawnienia sądów w zakresie wykładni są jednak ograniczone treścią przytoczonego wyżej art. 1 k. k. Przyjęta tam zasada wyklucza dopuszczalność wykładni, wychodzącej poza gramatyczne znaczenie tekstu i stwarzanie w ten sposób norm prawnych nie mieszczących się w tekście i w treści ustawy. Taka wykładnia byłaby przekreśleniem tej zasady, według której Kodeks Karny jest jedyną podstawą osądzenia i karania konfliktów obywatela z interesami społeczeństwa i określenia granic, poza którymi działanie obywatela nie posiada znamion przestępstwa. Stanowisko to zajął też Sąd Najwyższy w orzeczeniu swym z dnia 5 kwietnia 1933 (4 K 37/33, Zb. Orz. S. N., zeszyt VI 1933 r. Nr. 113), wyjaśniając, że przy wykładni prawa należy się kierować celowością i myślą, wynikającą z samego tekstu prawa, które odrywa się od swego twórcy i żyje życiem samodzielnym, normując stosunki prawne w myśl tego, co wypływa z woli, ujawnionej w tekście prawa.

4. Uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 października 1936 Zb. O. 433/38, jako oparte na błędnych przesłankach, do błędnego dochodzi wniosku.

a) Jak już poprzednio wspomniano, art. 96 ustawy o obowiązkowym ubezpieczeniu na wypadek choroby nie nakładał na pracodawcę odpowiedzialności karnej za niewpłacenie niepotrąconych pracownikom części składek ubezpieczeniowych. Również nie zawierał takiej odpowiedzialności projekt ustawy o ubezpieczeniu społecznym (Druk Sejm. Nr 529). Tak ustawa o obowiązkowym ubezpieczeniu na wypadek choroby (poz. 292/30), jak też przytoczony projekt ustawy o ubezpieczeniu społecznym przewidywały odpowiedzialność „tak jak za przywłaszczenie" tylko za nieuiszczenie w pewnym terminie i po pisemnym upomnieniu składek potrąconych z zarobków pracowników. Jeżeli zatem ani dawna ustawa, jak też projekty ustaw nie wprowadzały, ani też nie zamierzały wprowadzić odpowiedzialności pracodawcy za niewpłacenie zakładom ubezpieczeń społecznych części składek ubezpieczeniowych pracownikom niepotrąconych, a które należało potrącić i jeżeli także przepis art. 58 k. k. sam przez się, a także w związku z art 272 ustawy o ubezpieczeniu społecznym wedle swej gramatycznej treści, co przyznają motywy postanowienia powziętego w składzie siedmiu sędziów Izby Karnej, takiej odpowiedzialności nie określa, to zupełnie dowolnym i pozbawionym wszelkich podstaw także w zakresie wykładni logicznej (dogmatycznej i historycznej) przypuszczeniem byłby wniosek, iż ustawodawca, mówiąc o sumach potrącanych na rzecz instytucji ubezpieczeń społecznych, ma na uwadze tak suma rzeczywiście potrącone, jak i niepotrącone, ale które powinny być potrącane.

b) Również bez znaczenia dla uzasadnienia wspomnianej wykładni art. 58 prawa o wykroczeniach jest treść przepisu art. 219 ustawy o ubezp. społ. Zakaz potrą-

cania części składki ubezpieczeniowej z późniejszej płacy pracownika, nie narusza niczym praw zakładów ubezpieczeń społecznych do żądania zapłaty od pracodawcy, który cywilnie za nią odpowiada, będąc obowiązany do jej uiszczenia wraz z odsetkami zwłoki pod rygorem przymusowego ściągnięcia. Przeciwnie należy przyjąć, iż takie unormowanie kwestii niewypełnienia obowiązku potrącenia składek uchyla potrzebę sankcji karnej za niewpłacenie niepotrąconych składek, gdyż odpowiedzialność cywilna grożąca pracodawcy, zdaniem ustawodawcy, stanowi widocznie dostateczną gwarancję dopełnienia tego obowiązku, pozwalając pracodawcy uniknąć szkody z niepotrąceniem składek związanej.

c) Twierdzenie o zbyteczności przepisu art. 58 prawa o wykroczeniach w jego gramatycznym brzmieniu nie wydaje się być słusznym.

Jedynym argumentem tej tezy jest możność stosowania do pracodawców, zalegających z wpłatą potrąconej składki, przepisu art. 262 k. k.

Przede wszystkim art. 262 k. k. ma zastosowanie tylko w przypadkach winy umyślnej, zaś art. 58 prawa o wykroczeniach także przy winie nieumyślnej.

Ponadto art. 58 prawa o wykroczeniach nie byłby zbędny i dla przypadków winy umyślnej.

Wszak zatrzymanie otrzymanych sum nie zawsze posiada znamiona przywłaszczenia. Możliwe są przypadki zwłoki w zapłaceniu sum z powodu opieszałości jak również ich przetrzymanie bez zamiaru przywłaszczenia.

Już te przypadki wystarczają do uzasadnienia potrzeby art. 58 prawa o wykroczeniach w jego brzmieniu gramatycznym. Przepis ten ma jednak także głębsze uzasadnienie. Przyczyną, dla której go wprowadzono (podobnie jak przepis art. 96 ustawy poz. 272/20) była wątpliwość co do tego, jakie znaczenie ze stanowiska ustawy karnej posiada niewpłacenie przez pracodawcę części składek potrąconych z zarobków pracowników. Nasuwała się uzasadniona wątpliwość, czy potrącone składki stanowią „mienie ruchome" w rozumieniu art. 262 k. k. Składki te nie były nigdy własnością, ani nie znajdowały się w posiadaniu pracownika, nie stanowiły więc jego mienia ruchomego w powyższym rozumieniu. Mimo potrącenia tych sum nie stały się one też „mieniem ruchomym" zakładu ubezpieczeń. Tak pracownikom, jak też zakładom ubezpieczeń społecznych służyło jedynie roszczenie obligatoryjne przeciw pracodawcy, pierwszym o zapłatę wynagrodzenia za pracę, drugim o wydanie sum potrąconych z tytułu ustawowego zlecenia. Potrącenie sum należnych zakładowi ubezpieczeń społecznych nie ma charakteru inkasa sum gotówkowych. Przedstawia się ono, jako compensatio ex persona tertia, oparta na szczególnym przepisie ustawy i jako takie zwalnia pracownika od długu, obciążając pracodawcę obowiązkiem wpłacenia potrąconych sum do kasy zakładu ubezpieczeń. Ten obligatoryjny charakter obowiązku pracodawcy skłonił ustawodawcę przy wydaniu ustawy o obowiązkowym ubezpieczeniu na wypadek choroby (poz. 272/20) do nałożenia na pracodawcę odpowiedzialności karnej za nieuiszczenie potrąconych składek, „jak za przywłaszczenie" i określenia po uchyleniu tej ustawy odpowiedzialności w art. 58 prawa o wykroczeniach również za niewpłacenie potrąconych składek w formie odrębnego przestępstwa.

Takie ujęcie sprawy, konieczne w czasie, kiedy według obowiązujących kodeksów karnych, przedmiotem przywłaszczenia były rzeczy ruchome, nie przestało być aktualnym także obecnie pod rządem Kodeksu Karnego z roku 1932. Przedmiotem przywłaszczenia jest obecnie cudze mienie ruchome. Aczkolwiek pojęcie to niewątpliwie obszerniejsze od pojęcia rzeczy ruchomej i aczkolwiek roszczenie będące wypływem wierzytelności (ustawowej czy umownej) niewątpliwie należy do majątku wierzyciela (według pojęć ustawy cywilnej), to jednak roszczenie to nie jest mieniem ruchomym w znaczeniu ustawy karnej, o ile wierzytelność nie jest inkorporowana w postaci papieru wartościowego na okaziciela, lub też dokumentu legitymacyjnego, stwierdzającego obowiązek świadczenia na rzecz okaziciela (bilety kolejowe, kontramarki itp.). Mieniem ruchomym w znaczeniu ustawy karnej (art. 257, 262 k. k.) jest każdy przedmiot, posiadający wartość materialną. Przedmiotem tym mogą być ciała stałe, płynne i lotne (para wodna, gazy) oraz siły przyrody (elektryczność). Nie należą jednak tutaj zobowiązania nieinkorporowane, jako uzasadniające po stronie wierzyciela roszczenie obligatoryjne, nieposiadające znamion mienia ruchomego.

5. Tak więc oparte na wykładni logicznej argumenty, mające przemawiać za słusznością tezy przytoczonego postanowienia, nie są zasadne. Pozostaje więc gramatyczna treść przepisu, według której karalne jest zatrzymanie przez pracodawcę potrącanych składek. Przyjęta przez Sąd Najwyższy wykładnia przeciwna polega właściwie na uzupełnieniu tekstu ustawy, gdyż po słowie „potrącanych" dodaje się niejako słowa „a także niepotrąconych, a które winny być potrącone". Wtrącenie tych słów jest oczywistym wykroczeniem poza istotną treść i znaczenie tekstu ustawy i poza dyspozycję przestępstwa w niej zawartą. Stwarza ono w ten sposób nową ustawową dyspozycję przestępstwa, a więc nową normę prawną w ustawie niezawartą. Według tej wykładni mieściłyby się w art. 58 prawa o wykroczeniach dyspozycje dwóch ustawowych stanów faktycznych, a to przestępstwo zatrzymania potrąconych składek i przestępstwo zatrzymania niepotrąconych składek, a które potrącić należało.

Taka wykładnia ustawy jest oczywiście sprzeczna z zasadami przyjętymi przez naukę i treścią powołanego w art. 2 prawa o wykroczeniach przepisu art. 1 k. k.

6. Wykładnia ta może również wywołać zastrzeżenia ze stanowiska logicznego rozumowania. Według opartej na niej tezy pracodawca odpowiada karnie za niewpłacenie zakładowi ubezpieczeń społecznych składek niepotrąconych, a które winny być potrącone. Czy odpowiedzialność ta istnieje także w przypadku niezawinionego niewypłacenia pracownikowi jego wynagrodzenia? Wszak zdarzają się przypadki niemożności zaspokojenia należności pracowników z powodu trudności płatniczych i upadku przedsiębiorstwa. Mimo braku znamion przestępstwa z art. 59 prawa o wykroczeniach, stanowiącego odpowiedzialność pracodawcy tylko za złośliwe lub też przez lekceważenie swych obowiązków wstrzymanie w całości lub w części należnego pracownikowi wynagrodzenia, ten sam pracodawca odpowiadałby z art. 58 prawa o wykroczeniach, który nie wymaga dla swej istoty szczególnych warunków, bo ani złośliwości, ani też lekceważenia swych obowiązków. Wątpliwym jest, czy to było zamiarem ustawodawcy.

7. Z tych przyczyn Sąd Najwyższy w składzie całej Izby odstąpił od wykładni art. 58 prawa o wykroczeniach przyjętej przez skład 7-miu Sędziów Izby Karnej dnia 24 października 1936 i na przedstawione przez skład zwykły 8 marca 1938 w sprawie IK. 2607/37 pytanie dał odpowiedź określoną w sentencji uchwały.

233.

PISMO OKÓLNE

z dnia 29 grudnia 1938 r.

o niewzywaniu na komisje poborowe mężczyzn z roczników 1887 i starszych.

(Nr Wojsk. C. 5-1-1)

Do

Urzędów Wojewódzkich, Komisariatu Rządu na m. st. Warszawę i Starostw.

Na zasadzie art. 189 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym z dnia 9 kwietnia

1938 r. podoficerowie i szeregowcy pospolitego ruszenia, którzy z mocy poprzednio obowiązującej ustawy z dnia 23 maja 1924 r. byli wolni od powszechnego obowiązku wojskowego z powodu ukończenia 50-ciu lat życia nie podlegają nadal powszechnemu obowiązkowi wojskowemu.

Postanowienia powyższe nie dotyczą jednak osób, które dotychczas z jakichkolwiek powodów nie mają uregulowanego stosunku do służby wojskowej przez komisję poborową gdyż są one obowiązane do poboru do końca tego roku kalendarzowego, w którym kończą 60 lat życia na zasadzie art. 42 (2) wspomnianej ustawy.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wojskowych zarządza, aby — w drodze wyjątku — mężczyzn urodzonych w roku 1887 i starszych, którzy nie mają dotychczas ustalonego stosunku do służby wojskowej, na komisje poborowe **nie wzywać**.

Osoby te, w razie potrzeby, będą wezwane do kom. pob. tylko na specjalne zarządzenie Ministra Spraw Wojskowych, wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych

Za DYREKTORA BIURA WOJSKOWEGO
(—) Lubodziecki
KIEROWNIK REFERATU

Otrzymuje do wiadomości:

Ministerstwo Spraw Wojskowych — Departament Uzupełnień

234.

PISMO OKÓLNE

z dnia 29 grudnia 1938 r.

o udziale urzędników państwowych w Radach Administracyjnych i Komisjach Rewizyjnych przedsiębiorstw, wydzielonych z administracji państwowej.

(Nr Pers. I-710-33)

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu na m. st. Warszawę.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje do wiadomości i stosowania okólnik nr 25 Prezesa Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 1938 r. (nr 48 55/16) w sprawie udziału urzędników państwowych w Radach Administracyjnych i Komisjach Rewizyjnych przedsiębiorstw, wydzielonych z administracji państwowej.

Zestawienie imienne, wzmiankowane w ustępie 3 okólnika, należy nadesłać Ministerstwu Spraw Wewnętrznych do dnia 10 marca 1939 r., następne zaś sprawozdania, o których mowa w ustępie 4, winny być przedstawiane Ministerstwu w terminach do 10 września i 10 marca każdego roku kalendarzowego.

(—) Włodzimierz Hübner
DYREKTOR BIURA PERSONALNEGO

Otrzymują nadto do wiadomości:

PP. Dyrektorzy Gabinetu, Departamentów i Biur w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych,
P. Komendant Główny Policji Państwowej,
P. Dowódca Korpusu Ochrony Pogranicza,
P. Dyrektor Głównego Urzędu Statystycznego,
P. Dyrektor Państwowych Zakładów Wodociągowych na Górnym Śląsku w Katowicach
oraz Biura Personalne Ministerstw:
Komunikacji,
Opieki Społecznej,
Przemysłu i Handlu,
Rolnictwa i Reform Rolnych,
Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

PREZES RADY MINISTRÓW
Nr 48-55/16
Warszawa,
dnia 14 grudnia 1938 r.

OKÓLNIK Nr 25

Do

wszystkich P. P. Ministrów w Warszawie.

Proszę Pana Ministra o wydanie zarządzenia, aby podlegli mu urzędnicy (osoby służbowo podległe), wchodzący w skład Rad Administracyjnych i Komisji Rewizyjnych przedsiębiorstw, wydzielonych z administracji państwowej, nie zawierali z tymi przedsiębiorstwami w imieniu Skarbu Państwa umów, ani też z tytułu zajmowanych stanowisk w służbie państwowej nie przeprowadzali przetargów lub przyjmowania dostaw, w których przedsiębiorstwa te uczestniczą.

Ponadto proszę Pana Ministra, aby we wszystkich wypadkach, w których zachodzi możliwość kolizji interesów Skarbu Państwa z interesami przedsiębiorstw państwowych, urzędnicy, wchodzący w skład Rad Administracyjnych lub Komisji Rewizyjnych kontrolowanych przedsiębiorstw, nie nadzorowali i nie przeprowadzali, z tytułu zajmowanych w służbie państwowej stanowisk, kontroli tych przedsiębiorstw, osobiście lub też przez osoby im podległe.

Dla celów orientacyjnych proszę Pana Ministra o przedstawienie mi do dnia 31 marca 1939 r. zestawienia imiennego urzędników, będących w chwili wydania niniejszego okólnika, członkami Rad Administracyjnych i Komisji Rewizyjnych przedsiębiorstw państwowych, z uwzględnieniem wysokości pobieranych przez nich wynagrodzeń (bez diet i zwrotu kosztów podróży) oraz sprawozdania o zmianach, jakie nastąpiły w tym terminie na skutek niniejszego zarządzenia.

Następne sprawozdania o zmianach proszę przedstawiać mi w okresach 6-miesięcznych,

tj. do dnia 30 września i 31 marca każdego roku kalendarzowego.

(—) Sławoj Składkowski
PREZES RADY MINISTRÓW

235

PISMO OKÓLNE

z dnia 31 grudnia 1938 r.

o przewidywaniach budżetowych związków samorządowych na rok 1939/40.

(Nr SF. 11-9-6)

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego), Starostów Krajowych w Poznaniu i Toruniu, Przewodniczących Wydziałów Powiatowych i Prezydentów Miast.

W związku z prowadzonymi obecnie pracami nad ustaleniem preliminarzy budżetowych związków samorządowych na rok 1939/40 udzielam w porozumieniu z Panem Ministrem Skarbu zarządom związków samorządowych i podległym mi władzom nadzorczym nad samorządem terytorialnym następujących wskazówek co do ustalania i zatwierdzenia tych preliminarzy:

1. Jak wskazują dane, dotyczące preliminarzy budżetowych na bieżący okres budżetowy, związki samorządowe w wyniku poprawy koniunktury gospodarczej osiągnęły dość znaczny wzrost dochodów zwyczajnych, zwłaszcza z danin publicznych. Ze względu na nieodzowną przy ustalaniu budżetów oględność nie należy przewidywać dalszego wzrostu tych dochodów, preliminując dochody zwyczajne na poziomie wpływów roku bieżącego.

2. Zamierzenia wydatkowe jak najoględniej należy dostosowywać do strony dochodowej budżetu. Zamierzenia te w wyższym niż dotychczas stopniu powinny wykazywać realność, zapewniającą ich wykonanie bez potrzeby uchwalania dodatkowych budżetów; w szczególności wyczerpująco należy potraktować dział obsługi długów (m. in. pożyczek zaciągniętych z Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych) i spłatę niedoborów budżetowych (zobowiązań krótkoterminowych) z lat ubiegłych; proces ostatecznej likwidacji tych niedoborów powinien być przyspieszony.

3. Konieczność przeznaczenia kredytów z Funduszu Pracy przede wszystkim na realizację ogólno-państwowego planu inwestycyjnego spowoduje niewątpliwie pewne ograniczenie dotacyj i pożyczek, udzielanych z wymienionego Funduszu Związkom samorządowym. Z drugiej strony ze względu na zadania tych związków w zakresie inwestycyj i zwiększania stanu zatrudnienia — ograniczenie dotychczasowej działalności inwestycyjnej samorządu terytorialnego nie jest wskazane.

Wobec powyższego zachodzi potrzeba, aby związki samorządowe z innych źródeł, a między innymi częściowo z własnych dochodów zwyczajnych finansowały roboty inwestycyjne, wskazane ze względu na potrzeby ludności, a jednocześnie wydatnie zwiększające stan zatrudnienia. Natomiast zarówno potrzeba ta, jak i postulat aktywności gospodarczej samorządu terytorialnego wymagają, aby związki samorządowe powstrzymywały wzrost wydatków administracyjnych, zwłaszcza na zarząd ogólny, a to tym bardziej, że wydatki te — jak stwierdza porównanie budżetów związków samorządowych z dwóch ostatnich lat — w bieżącym okresie budżetowym wydatnie wzrosły. Konieczność hamowania wzrostu wydatków administracyjnych nie wyklucza jednak pewnej poprawy sytuacji materialnej pracowników samorządowych. W tym zakresie uważam za dopuszczalne w granicach równowagi budżetowej:

a) indywidualną poprawę materialną pracowników samorządowych w drodze awansów, przyznawanych w miarę doskonalenia się, zasług i przydatności pracownika w służbie samorządowej;

b) w wyjątkowych wypadkach, uzasadnionych lokalnym wzrostem kosztów utrzymania (niektóre okręgi przemysłowe, C. O. P., osiedla podstołeczne) zatwierdzanie uchwał związków samorządowych przyznających pracownikom tych związków dodatek komunalny do uposażenia (§ 21 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 grudnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr 118, poz. 1073, w brzmieniu art. 2 ust. (2) ustawy z dnia 15 marca 1932 r. Dz. U. R. P. Nr 33, poz. 345) do wysokości 5% poborów, a w związkach samorządowych, w których dodatek ten był wypłacany w okresie budżetowym 1938/39 — do wysokości w której w tym okresie był wypłacany.

W związku z niskimi wynagrodzeniami pracowników gminnych na terenie niektórych gmin wiejskich województw południowych i zachodnich, zalecam gminom wiejskim podwyższenie wynagrodzenia sekretarza gminnego do minimum brutto 150 zł miesięcznie, a pomocnika sekretarza, o ile praca tegoż w zarządzie gminnym stanowi główne jego zajęcie, do minimum brutto 80 zł miesięcznie. W żadnym razie wskazówka ta nie powinna być powodem do obniżania wynagrodzeń już pobieranych przez sekretarza, bądź jego pomocnika.

Co się tyczy podatku specjalnego od wynagrodzeń wypłacanych przez związki samorządowe, to przewiduje się utrzymanie nadal w mocy przepisu, dopuszczającego niepobieranie tego podatku przez związki samorządu terytorialnego, związki międzykomunalne, Związek Rewizyjny Samorządu Terytorialnego, komunalne kasy oszczędności i banki komunalne. Władze nadzorcze powinny czynić trudności w zatwierdzaniu uchwał związków samorządowych, podejmowanych w tej sprawie, o ile nie będą zachodziły szczególnie okoliczności, uzasadniające pobór podatku.

4. Wobec niezadawalającego stanu dróg publicznych i niedostatecznej sieci tych dróg uważam za wskazane wykorzystywanie na pokrycie wydatków drogowych w większym zakresie podatku drogowego oraz świadczeń w naturze. Szczególną uwagę należy zwrócić na budowę i odpowiednią konserwacje dróg przelotowych, w szczególności na terenie miast.

5. Sumy wydatkowane w latach ubiegłych przez gminy wiejskie na dodatki mieszkaniowe dla nauczycieli szkół powszechnych, a które od 1 kwietnia 1938 r. przejęte zostały przez Skarb Państwa, powinny gminy wiejskie w dalszym ciągu przeznaczać na wydatki związane z zagospodarowywaniem i budową szkół powszechnych. Akcja rozbudowy tego szkolnictwa w szczególności winna być uwzględniona na terenie województw białostockiego i wołyńskiego.

Część sum wydatkowana poprzednio na dodatki naczycielskie powinna być przeznaczona na rozszerzenie akcji bibliotecznej i czytelnianej, a przede wszystkim na jak najwydatniejsze powiększenie księgozbiorów bibliotek wiejskich (w miastach dotychczas jedna książka na 2 mieszkańców, na wsi — na 23 mieszkańców). Akcja biblioteczno-czytelniana jest koniecznym warunkiem, ażeby wysiłek samorządu i Skarbu Państwa na nauczanie przez szkolnictwo powszechne nie został zmarnowany. Na analogiczne cele powinny być przeznaczane, podlegające przejęciu przez Skarb Państwa z dniem 1 kwietnia 1939 roku, sumy nauczycielskich dodatków mieszkaniowych, ponoszonych obecnie przez miasta niewydzielone z powiatowych związków samorządowych.

6. W zakresie popierania ogólno-krajowych organizacyj i instytucyj — poza wymienionymi w okólnikach Nr 3 i 4 z dnia 7 i 19 stycznia 1938 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr 1, poz. 3, Nr 3, poz. 9)—na poparcie wszystkich związków samorządowych zasługuje Polska Macierz Szkolna, jako instytucja częściowo wyręczająca związki samorządowe i Państwo w zakresie oświatowym, zwłaszcza w tych częściach Państwa, gdzie — ze względu na znaczne braki w tej dziedzinie — samorządowi terytorialnemu nazbyt trudno podołać w uzupełnieniu tych braków.

7. Odpowiedni wyraz w budżetach samorządu terytorialnego powina znaleźć troska o fachowe kształcenie młodzieży zarówno wiejskiej, jak i miejskiej, w szczególności w postaci stypendiów na tego rodzaju kształcenie i subsydiów dla instytucyj społecznych, utrzymujących uczelnie zawodowe. Między innymi powinny związki samorządowe jak najszerzej udostępniać wychowańcom, a zwłaszcza absolwentom szkół praktyki zawodowe we własnych przedsiębiorstwach, biurach i zakładach, przy prowadzeniu robót inwestycyjnych itp.

8. W związku z potrzebami rozwijającej się akcji wychowania fizycznego podwyższam wskazane w punkcie 14 okólnika Nr 3 z dnia 7 stycznia 1938 r, (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr 1, poz. 3) normy orientacyjne subwencjonowania Komitetów W. F. i P. W., ustalając je w wysokości: dla gmin wiejskich i miast niewydzielonych z powiatowych związków samorządowych—od 0,85 do 1%, dla miast wydzielonych — od 1,2 do 1,5%, dla powiatowych związków samorządowych — od 1,7 do 1,85% ogólnej sumy wydatków zwyczajnych, dokonanych w okresie 1937/38.

9. W zakresie wydatków na opiekę społeczną zalecam — wzorem lat ubiegłych — rozszerzenie opieki nad dziećmi i młodzieżą, w szczególności przez akcję dożywiania, świetlice, kolonie i półkolonie, dziecińce sezonowe (w gminach wiejskich), ogrody Jordanowskie, opiekę domową i zleconą w rodzinach zastępczych. Opieka zlecona nad nieletnimi i dorosłymi w rodzinach zastępczych nie powinna eliminować opieki zakładowej, a być traktowana równolegle przy czym przy wyborze tej lub innej formy opieki powinny decydować nie tyle względy natury finansowej, co troska o zapewnienie wychowankowi należytego wychowania i przygotowania do życia samodzielnego. Zalecam popieranie akcji tworzenia i zasilania kas bezprocentowych, jako formy samopomocy społecznej, ułatwiającej powstawanie nowych drobnych warsztatów pracy.

10. Wobec wzmożonego ruchu budowlanego i znaczenia nadzoru budowlanego dla prawidłowej zabudowy osiedli, zalecam obsadzanie stanowisk referentów budowlanych w wydziałach powiatowych i zarządach miejskich większych miast obpowiednimi siłami fachowymi powołanymi specjalnie do wykonywania czynności nadzoru budowlanego.

11. Przypominam związkom samorządowym obowiązek zamieszczania w budżetach odpowiednich — w zależności od potrzeb miejscowych i możliwości budżetowych — kwot na cele obrony przeciwpożarowej, w szczególności na sprzęt, urządzenia i pomieszczenia straży pożarnych oraz na utrzymanie organów fachowych (instruktorów pożarniczych) i organizację obrony przeciwpożarowej.

12. Właściwe związki samorządowe (gminy miejskie) w porozumieniu z władzami administracji ogólnej, stosując się ściśle do wytycznych i zasad, określonych w pismach Ministra Spraw Wewnętrznych z dni 29 sierpnia i 13 października 1938 r. oraz w okólniku Nr 49 z dnia 30 listopada 1938 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr 35, poz. 210), powinny przewidzieć odpowiednie kwoty na cele obrony przeciwlotniczej.

Zamierzenia budżetowe na ten cel na okres 1939/40 powinny:

a) stanowić znaczny krok w realizacji najbardziej istotnych i podstawowych potrzeb opl. osiedla;

b) nie obejmować pozycji, które nie mają ścisłego związkę z przygotowaniem opl. osiedla

np. subwencji dla Związku Straży Pożarnych, LOPP i innych instytucyj, które to wydatki podlegają zamieszczeniu w budżecie w innych paragrafach.

13. W zakresie spraw aprowizacyjnych zarządy miejskie miast wydzielonych powinny sprawować pieczę nad zaopatrywaniem miasta w przedmioty powszedniego użytku oraz prowadzić pracę nad ustaleniem i aktualizacją planu aprowizacji miasta na wypadek zwiększonych potrzeb. Do wykonywania tych zadań zalecam utworzenie w Zarządzie Miejskim specjalnego referatu aprowizacyjnego.

14. Kredyt na utrzymanie targowiskowych komisyj nadzorczych (komisyj nadzoru rynku mięsnego) należy preliminować w budżetach targowisk na okres 1939/40 w wysokości 7% wpływów z opłat targowych faktycznie osiągniętych w okresie 1937/38. Ponadto preliminarze budżetowe związków samorządowych na okres 1939/40 powinny zapewnić uregulowanie zaległych udziałów w kosztach utrzymania targowiskowych komisyj nadzorczych za lata ubiegłe.

Terminy, sposób obliczania, przekazania i rozdziału należności od gmin z tytułu kosztów utrzymania nadzorczych komisyj targowiskowych, jak również wykonanie budżetu tych komisyj ureguluje specjalna instrukcja, jaką wkrótce wyda Minister Rolnictwa i Reform Rolnych. Do czasu wydania tej instrukcji — w sprawach powyższych obowiązuje nadal instrukcja Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 5 lutego 1938 r. Nr HW. VI-3/4 w sprawie finansowania targowiskowych komisyj nadzorczych oraz wykonania budżetów tych komisyj.

15. Wobec nieustalenia jeszcze przez Radę Związku Rewizyjnego Samorządu Terytorialnego wysokości składki członkowskiej na rok 1939/40, kredyt na tę składkę tymczasem należy zamieścić w wysokości równej wymiarowi składki członkowskiej za r. 1938/39, ustalonemu na tenże rok od sum preliminowanych zarówno w budżetach sasadniczych (pierwotnych), jak i w dodatkowych (ustalonych w ciągu roku 1938/39). Omawianą składkę należy regulować w dwóch równych ratach, płatnych 1 maja i 1 listopada.

16. Zwracam uwagę na niedopuszczalność nazbyt fiskalnego wykorzystywania przez związki samorządowe uprawnienia do poboru opłat za czynności i poświadczenia urzędowe organów samorządowych. Dotyczy to między innymi opłat od zaświadczeń o niezarobkowaniu, wydawanych emerytom, od których to opłat wskazanym było by zwalnianie osób pobierających zaopatrzenie poniżej 60 złotych miesięcznie.

W przypadkach pobierania nadmiernych opłat administracyjnych wskazane jest aby władza nadzorcza przy sposobności zatwierdzenia preliminarza budżetowego zastrzegła ich obniżenie w drodze zmiany odnośnego przepisu statutowego.

17. Już parokrotnie zwracałem uwagę na nieracjonalność poboru podatku hotelowego w uzdrowiskach o charakterze użyteczności publicznej. Pomimo to pobór tego podatku na tym terenie nie wszędzie został zaniechany, bądź odpowiednio ograniczony, niektóre zaś gminy uzdrowiskowe czynią nawet starania o jego zatwierdzenie. W związku z tym przypominam, iż władze nadzorcze nie powinny zatwierdzać uchwał o poborze podatku hotelowego w uzdrowiskach o charakterze użyteczności publicznej, tam zaś, gdzie jest pobierany na podstawie dawniejszych uchwał przy sposobności zatwierdzenia budżetę powinny zastrzegać zaniechanie poboru. Podatek hotelowy w uzdrowiskach o charakterze użyteczności publicznej uważam za dopuszczalny jedynie w tych wyjątkowych wypadkach (w wysokości do 6%, w których zachodzi konieczność budżetowa utrzymania tego dochodu i gdzie gmina jest jednocześnie zarządem uzdrowiska, bądź żywo współdziała z nim w podniesieniu poziomu uzdrowiska, pokrywając wydatki z tego tytułu między innymi z podatku hotelowego.

18. Dodatki do państwowych podatków od spożycia, zużycia względnie produkcji należy preliminować na okres budżetowy 1939/40— biorąc pod uwagę wpływy za 1938 r. i opierając się na danych z powszechnego spisu ludności z 1931 r. — na mieszkańca miesta 69,4 gr, na mieszkańca powiatowego związku samorządowego z wyłączeniem ludności miejskiej — 32,69 gr, na mieszkańca gminy wiejskie—10,9 gr.

Analogicznie dodatki do scalonego podatku przemysłowego należy preliminować na mieszkańca miasta — 14,06 gr, na mieszkańca powiatowego związku samorządowego z wyłączeniem ludności miejskiej — 6,62 gr i na mieszkańca gminy wiejskiej — 2,21 gr.

Kwoty dotacyjne, otrzymywane na podstawie art. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 59 poz. 455) powinny preliminować: powiatowe związki samorządowe w tej samej wysokości, w jakiej przewidziane zostały na bieżący okres budżetowy, miasta zaś w wysokości, jaka przypadła po skorygowaniu obliczeń i zastosowana została również przy wypłacie w okresie budżetowym 1938/39, a mianowicie miasta z ludnością poniżej 10.000 mieszkańców w wysokości 1 zł 35,2 gr na mieszkańca, pozostałe zaś miasta w wysokości 46,4 gr na mieszkańca.

19. W związku z zachodzącymi przypadkami opóźnionego nadsyłania do zatwierdzenia uchwał o poborze podatku inwestycyjnego, zwracam uwagę związków samorządowych i bezpośrednich władz nadzorczych na obowiązek ścisłego przestrzegania przepisów art. 39 ust. (1) ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 62, poz. 454), a to zarówno z uwagi na zasadę poszanowania prawa, jak i ze względu, iż opóźnione nadesłanie uchwały o poborze podatku niejednokrotnie czy-

ni jej zatwierdzenie w znacznym stopniu nieaktualnym.

20. Wniesiony został do Sejmu projekt ustawy, przedłużającej moc obowiązującą dotychczasowej ustawy o samoistnym podatku wyrównawczym dla gmin wiejskich na okres niezbędny dla przeprowadzenia reformy finansów komunalnych, t. j. do dnia 31 marca 1941 r. Ponieważ wszelkie dane przemawiają za tym, iż projekt ten zostanie przez Ciała Prawodawcze uchwalony oraz z uwagi, iż pobór podatku wyrównawczego jest koniecznym warunkiem zachowania równowagi budżetowej gmin wiejskich, wyrażam zgodę, aby gminy te zapreliminowały wpływy z podatku wyrównawczego i uchwaliły statut o poborze tego podatku w okresie budżetowym 1939/40.

21. W najbliższym czasie ma być wniesiony do Sejmu projekt ustawy regulującej zasady prowadzenia przedsiębiorstw samorządu terytorialnego. W związku z tym wskazane jest aby władze nadzorcze nad związkami samorządowymi — do czasu ukazania się zaprojektowanej ustawy — wstrzymały się z wydawaniem zarządzeń i zaleceń, regulujących zasady gospodarowania w przedsiębiorstwach związków samorządowych.

22. Przy wykonywaniu budżetu należy obejmować dochodami działu XI — dochody różne — między innymi wszelkie kwoty, wnoszone do dyspozycji przełożonego związku samorządowego lub na jego ręce z przeznaczeniem na cele społeczne, wpływy bowiem tego rodzaju są w istocie rzeczy wpływami związku samorządowego, jako otrzymywane przez przełożonego tegoż z tytułu zajmowanego przezeń stanowiska w samorządzie.

23. W instrukcji budżetowej dla związków samorządowych (okólnik Nr 4 z dnia 19 stycznia 1938 r. Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr 3, poz. 9) w wyjaśnieniu do § 56 rozporządzenia — ustępowi 16 nadaje się brzmienie:

„Od decyzji, powziętej przez władzę nadzorczą w sprawie zatwierdzenia budżetu, przysługuje zainteresowanemu związkowi samorządowemu prawo odwołania się do bezpośrednio wyższej instancji. Prawo to związek samorządowy posiada również w wypadku powzięcia decyzji przez wojewódzką władzę nadzorczą w wykonaniu uprawnienia, przekazanego tejże władzy przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu. Prawo wniesienia odwołania stosownie do wyjaśnień podanych w punkcie 5 okólnika Nr 76 Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 3 października 1936 r. o wykładni niektórych przepisów ustawy samorządowej (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr 28, poz. 201 z r. 1936) przysługuje w ciągu 14 dni albo od dnia zawiadomienia przełożonego gminy (miejskiej, wiejskiej), jeżeli przełożony ma złożyć odwołanie, albo jeżeli przełożony gminy pragnie zaniechać złożenia odwołania, od dnia zawiadomienia rady gminy o decyzji władzy. Ponieważ uprawnienie do jednoosobowego wnoszenia odwołań przysługuje przez analogię również przewodniczącym wydziałów powiatowych, zatem wymienione wyżej terminy mają zastosowanie i przy wnoszeniu odwołań przez powiatowe związki samorządowe".

24. Uważam za wskazane, aby członkowie organu stanowiącego związku samorządowego jednocześnie z zawiadomieniem o terminie mającego się odbyć posiedzenia, na którym ma być rozpatrywany preliminarz budżetowy, otrzymywali egzemplarz projektu tego preliminarza, a to celem zapoznania się z jego treścią przed posiedzeniem, na którym ma być rozpatrywany preliminarz.

25. Doszło do mej wiadomości, iż rozpatrywanie preliminarzy budżetowych związków samorządowych na posiedzeniach wydziałów wojewódzkich niejednokrotnie odbywa się bez udziału przedstawicieli zainteresowanych związków samorządowych, nieraz nawet mimo obecności tych przedstawicieli na terenie urzędu wojewódzkiego. W związku z tym podkreślam, iż rozpatrywanie preliminarzy powiatowych związków samorządowych i miast wydzielonych na posiedzeniach wydziałów wojewódzkich, podobnie, jak i rozpatrywanie preliminarzy gmin wiejskich i miast niewydzielonych na posiedzeniach wydziałów powiatowych, powinno się odbywać — o ile nie stają temu na przeszkodzie szczególne okoliczności — w obecności przedstawiciel zainteresowanych związków.

Zechcą P. P. Wojewodowie polecić Przewodniczącym Wydziałów Powiatowych podanie powyższych wskazówek do wiadomości zarządom gmin wiejskich i miast niewydzielonych oraz dopilnować ich wykonania przez związki samorządowe, znajdujące się na terenie podległego Im województwa.

(—) Sławoj Składkowski
MINISTER

B.

I. Przedruki z Dziennika Ustaw R. P.

z 17 grudnia Nr 98 Rok 1938

Poz. 657. Porozumienie między Rzecząpospolitą Polską a Rzeszą Niemiecką z dnia 25 kwietnia 1938 r. w sprawie zmiany punktu 1 załącznika A układu polsko - niemieckiego z dnia 22 grudnia 1926 r. o wydaniu akt.

Poz. 658. Oświadczenie rządowe z dnia 12 grudnia 1938 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych porozumienia polsko niemieckiego z dnia 25 kwietnia 1938 r. dotyczącego zmiany punktu 1 załącznika A układu polsko-niemieckiego z dnia 22 grudnia 1926 r. o wydaniu akt.

Poz. 659. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 3 grudnia 1938 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Skarbu oraz Przemysłu i Handlu w sprawie wykonania dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej o regulowaniu gospodarki cukrowej i buraczanej.

z 20 grudnia Nr 99 Rok 1938

Poz. 660. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 1938 r. o przepisach przejściowych i uzgadniających, związanych z rozciągnięciem przepisów celnych na ziemie odzyskane w październiku i listopadzie 1938 r.

Poz. 661. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 1938 r. o przepisach przejściowych i uzgadniających w sprawach stowarzyszeń na odzyskanych ziemiach Śląska Cieszyńskiego.

Na podstawie art. 3 i w związku z art. 1 pkt 49) dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 października 1938 r. o rozciągnięciu mocy obowiązującej niektórych aktów ustawodawczych na odzyskane ziemie Śląska Cieszyńskiego (Dz. U. R. P. Nr 78, poz. 534) zarządza się co następuje:

§ 1. Majątek stowarzyszeń i związków rozwiązanych przed wejściem w życie powołanego na wstępie dekretu, z wyjątkiem mienia organizacji zawodowych, robotniczych i pracowniczych, którego przeznaczenie uregulują osobne przepisy, ma być użyty w myśl art. 27 prawa o stowarzyszeniach (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr 94, poz. 808). Jeżeliby jednak z postanowień statutu nie wynikało przeznaczenie majątku na rzecz stowarzyszeń o celach pokrewnych albo też jeżeliby statut przewidywał przeznaczenie go na rzecz stowarzyszeń, związków lub instytucji, znajdujących się za granicą, jako też jeżeliby przeznaczenie majątku na cele statutowe albo wynikające z celu stowarzyszenia nie odpowiadało dobru Rzeczypospolitej lub było niewykonalne z powodu nieodnalezienia statutów — właściwa władza według swej oceny przekaże majątek ten odpowiednim stowarzyszeniom, związkom lub instytucjom albo przeznaczy go na cele powszechnie użyteczne.

§ 2. Wyznaczeni do zabezpieczenia majątku rozwiązanych stowarzyszeń kuratorzy i zarządcy są kuratorami w rozumieniu art. 25 prawa o stowarzyszeniach.

§ 3. Zgłoszenia, przewidziane w art. 12 prawa o stowarzyszeniach, oraz podania o rejestrację, przewidziane w art. 19 i 42 tegoż prawa. zwolnione będą jednorazowo od opłat stemplowych, jeżeli wpłyną przed dniem 31 stycznia 1939 r. Od opłat stemplowych zwolnione będą nadto dowody, wystawione przez władze w wyniku tych zgłoszeń i podań, jak również nie będzie pobrana opłata za ogłoszenie o rejestracji.

§ 4. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 662. Rozporządzenie Ministrów Spraw Wewnętrznych i Skarbu z dnia 30 listopada 1938 r. o wysokości sum na koszty akcji przeciwpożarowej na rok 1939.

Poz. 663. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 grudnia 1938 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wojskowych, Opieki Społecznej, Spraw Zagranicznych i Skarbu o przekazaniu Zarządowi Miejskiemu m. st. Warszawy kompetencyj powiatowej władzy administracji ogólnej w sprawach dotyczących powszechnego obowiązku wojskowego.

Na podstawie art. 78 i art. 90 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 80, poz. 555) zarządzam co następuje:

§ 1. Spośród kompetencyj Komisarza Rządu na m. st. Warszawę, sprawowanych w I instancji na podstawie rozporządzenia Ministrów: Spraw Wewnętrznych, Spraw Wojskowych, Przemysłu i Handlu, Rolnictwa, Komunikacji i Robót Publicznych z dnia 12 stycznia 1929 r. w porozumieniu z Ministrami: Skarbu oraz Pracy i Opieki Społecznej w sprawie przekazania Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy niektórych decyzyj (Dz. U. R. P. Nr 24, poz. 251), wyłącza się kompetencje zastrzeżone w ustawie z dnia 9 kwietnia 1938 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 220) powiatowym władzom administracji ogólnej i przekazuje się je Zarządowi Miejskiemu m. st. Warszawy.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1939 r.

Z dniem tym Komisarz Rządu na m. st. Warszawę staje się II instancją dla Zarządu Miejskiego m. st. Warszawy w tych sprawach oraz dla Urzędów Konsularnych w stosunku do osób, przebywających za granicą, których miejscem zamieszkania jest m. st. Warszawa.

Poz. 664. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 12 grudnia 1938 r. o rozciągnięciu właściwości miejscowej Urzędu Probierczego w Krakowie na odzyskane ziemie Śląska Cieszyńskiego.

z 22 grudnia Nr 100 Rok 1938

Poz. 665. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 1938 r. o okręgu Sądu Grodzkiego w Tarnobrzegu.

Poz. 666. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 15 grudnia 1938 r. o uzupełnieniu taryfy na wyroby tytoniowe.

Poz. 667. Rozporządzenie Ministrów Sprawiedliwości i Opieki Społecznej z dnia 19 grudnia 1938 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Skarbu, Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Przemysłu i Handlu o zmianie granic okręgu Sądu Pracy w Warszawie.

Poz. 668. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 20 grudnia 1938 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o zniżkach celnych na szczupaki i sandacze.

Poz. 669. Obwieszczenie Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 25 listopada 1938 r. o sprostowaniu błędów w tekście konwencji międzynarodowych o przewozie towarów kolejami żelaznymi (K. M. T.) oraz o przewozie osób i bagażu kolejami żelaznymi (K. M. O.), podpisanych w Rzymie dnia 23 listopada 1933 r.

z 23 grudnia Nr 101 Rok 1938

Poz. 670. Konwencja o ujednostajnieniu niektórych przepisów dotyczących zderzeń, podpisana w Brukseli dnia 23 września 1910 r.

Poz. 671. Oświadczenie rządowe z dnia 21 listopada 1938 r. w sprawie przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej i innych Państw do konwencji o ujednostajnieniu niektórych przepisów dotyczących zderzeń, podpisanej w Brukseli dnia 23 września 1910 r. oraz w sprawie złożenia przez inne Państwa dokumentów ratyfikacyjnych tej konwencji.

Poz. 672. Konwencja o ujednostajnieniu niektórych przepisów dotyczących niesienia pomocy i ratownictwa morskiego, podpisana w Brukseli dnia 23 września 1910 r.

Poz. 673. Oświadczenie rządowe z dnia 21 listopada 1938 r. w sprawie przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej i innych Państw do konwencji o ujednostajnieniu niektórych przepisów dotyczących niesienia pomocy i ratownictwa morskiego, podpisanej w Brukseli dnia 23 września 1910 r. oraz w sprawie złożenia przez inne Państwa dokumentów ratyfikacyjnych tej konwencji.

Poz. 674. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 14 grudnia 1938 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Skarbu oraz Przemysłu i Handlu o rejonach produkcji oraz o kontyngencie wewnętrznym i zapasie cukru na okres kampanijny 1939/40.

z 29 grudnia Nr 102 Rok 1938

Poz. 675. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 12 grudnia 1938 r. w sprawie ustalenia pozycyj taryfy celnej przywozowej dla towarów, których przynależność taryfowa wzbudza wątpliwość.

Poz. 676. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 19 grudnia 1938 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o obniżeniu ceł wywozowych na niektóre artykuły gdańskiego przemysłu, gdańskich rękodzieł oraz gdańskiego rolnictwa.

Poz. 677. Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 21 grudnia 1938 r. w sprawie nadania koncesji na eksploatację normalnotorowej kolei użytku publicznego z Jaworzna do Szczakowy.

Poz. 678. Obwieszczenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 13 grudnia 1938 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. w sprawie uregulowania obrotu zwierzętami gospodarskimi i drobiem oraz obrotu hurtowego mięsem.

Na podstawie art. 3 ustawy z dnia 5 sierpnia 1938 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej w sprawie uregulowania obrotu zwierzętami gospodarskimi i drobiem oraz obrotu hurtowego mięsem (Dz. U. R. P. Nr 59, poz. 458) — ogłaszam w załączniku do obwieszczenia niniejszego jednolity tekst rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. w sprawie uregulowania obrotu zwierzętami gospodarskimi i drobiem oraz obrotu hurtowego mięsem (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 639) w brzmieniu, zmienionym ustawą z dnia 5 sierpnia 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 59, poz. 458).

Załącznik do obw. Min. Roln. i Ref. Roln. z dnia 13 grudnia 1938 r. (poz. 678).

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 27 października 1933 r.

w sprawie uregulowania obrotu zwierzętami gospodarskimi i drobiem oraz obrotu hurtowego mięsem.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 25 marca 1933 r o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 29, poz. 249) postanawiam co następuje:

I. Postanowienia ogólne.

Art. 1.

(1) Postanowieniom rozporządzenia niniejszego podlega obrót handlowy;

a) bydłem rogatym, trzodą chlewną, końmi i owcami oraz obrót hurtowy mięsem z tych zwierząt;

b) kurami, kaczkami, gęsiami, indykami i perliczkami w stanie żywym i bitym.

(2) Przepisom rozporządzenia niniejszego nie podlegają:

a) transakcje sprzedaży zwierząt i drobiu (ust. (1) p. a) i b)), dokonywane poza targowiskiem bezpośrednio między producentami rolnymi i hodowcami dla celów hodowlanych i użytkowych;

b) transakcje sprzedaży tychże zwierząt i drobiu dokonywane poza targowiskiem dla celów bezpośredniej konsumcji;

c) przymusowe licytacje publiczne.

Art. 2.

W rozumieniu niniejszego rozporządzenia:

a) za producentów rolnych i hodowców nie uważa się osób, które zajmują się zawodowo skupem zwierząt i drobiu (art. 1 ust. (1) p. a) i b)), ich opasem (tuczeniem) oraz odprzedażą;

b) przez „targowisko" rozumie się lokal lub miejsce, w których zgodnie z postanowieniami art. 60 — 68 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr 53, poz. 468) mogą odbywać się targi;

c) przez nazwę „mięso" rozumie się wszystkie, przeznaczone do spożycia przez ludzi, części zwierząt wymienionych w art. 1 ust. (1) p. a), nie poddane żadnym zabiegom z wyjątkiem chłodzenia.

II. Normowanie obrotu handlowego.

Art. 3.

(1) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu po zasięgnięciu opinii samorządów gospodarczych może w drodze rozporządzeń:

a) zarządzić, że na obszarze poszczególnych województw lub powiatów bądź gmin wiejskich i miejskich dokonywanie transakcji sprzedaży wszystkich lub niektórych zwierząt, wymienionych w art. 1 ust. (1) lit. a), może odbywać się w zasadzie tylko na targowiskach lub spędach,

b) ustalić rodzaje transakcyj sprzedaży zwolnionych od ograniczeń, wymienionych w lit. a).

(2) W miejscowościach, w których odbywają się targi, dokonywanie transakcyj sprzedaży zwierząt, wymienionych w art. 1 ust. (1) lit. a), poza targowiskiem jest zabronione w dniu targu oraz w dniu poprzednim i następnym.

(3) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu po wysłuchaniu opinii właściwych izb rolniczych ustali w drodze rozporządzenia warunki, jakim winny odpowiadać spędy.

Art. 4.

(1) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Spraw Wewnętrznych powoła specjalne organa dla współdziałania z władzami państwowymi w wykonywaniu bezpośredniego nadzoru nad przebiegiem i organizacją obrotu artykułami objętymi rozporządzeniem niniejszym oraz nad organizacją targowisk, jak również określi szczegółowy zakres działania tych organów i sposób ich współdziałania z władzami państwowymi.

(2) Koszty tego nadzoru będą pokrywane z funduszów przewidzianych w art. 9.

III. Organizacja obrotu targowego.

Art. 5.

(1) Sprzedaż na targowiskach bydła rogatego, trzody chlewnej i owiec, przeznaczonych do uboju, może być dokonywana jedynie na podstawie wagi żywej lub bitej, stwierdzonej w sposób określony w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych, wydanym w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu.

(2) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu może w drodze rozporządzenia zezwolić na wyjątki od postanowień, przewidzianych w ust. (1).

(3) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych

w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu może wydawać zarządzenia, ograniczające odprzedaż w tym samym dniu i na tym samym targowisku artykułów wymienionych w art. 1 ust (1) p. a) między osobami handlującymi zawodowo.

Art. 6.

(1) Sprzedaż komisową zwierząt, wymienionych w art. 1 ust. (1), mogą dokonywać wyłącznie komisanci koncesjonowani oraz spółdzielnie i organizacje rolnicze, uprawnione w myśl ust. (3) niniejszego artykułu. Te tylko osoby i organizacje mogą oddawać zwierzęta do uboju w celu sprzedaży mięsa na rachunek zleceniodawcy. Komisantom koncesjonowanym nie wolno dokonywać transakcyj na własny rachunek.

(2) Sposób powoływania komisantów, warunki, jakim powinni odpowiadać, oraz ich prawa i obowiązki określi rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu, wydane w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych najpóźniej w ciągu sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy niniejszej.

(3) Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych, wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu, określi warunki, jakim powinny odpowiadać spółdzielnie i organizacje rolnicze, uprawnione do sprzedaży na rachunek własny i komisowy zwierząt, wymienionych w art. (1).

(4) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu po zasięgnięciu opinii samorządów gospodarczych może zarządzić w odniesieniu do poszczególnych targowisk, że sprzedaż na tych targowiskach wszystkich lub niektórych gatunków zwierząt rzeźnych może być dokonywana wyłącznie przez producentów rolników oraz przez osoby, posiadające uprawnienia do prowadzenia komisowej sprzedaży.

(5) Rozporządzenie to postanowi, iż oddawać do uboju wszystkie lub niektóre gatunki zwierząt w celu sprzedaży mięsa na rachunek zleceniodawcy mogą tylko osoby i organizacje, posiadające uprawnienia do prowadzenia komisowej sprzedaży.

Art. 7

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Spraw Wewnętrznych, po zasięgnięciu opinii izb przemysłowo-handlowych i rolniczych, może wydawać przepisy regulaminowe, dotyczące opłat targowych i obrotu targowego artykułami objętymi rozporządzeniem niniejszym. Przepisy te będą stanowić składową część regulaminów targowych, przewidzianych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym.

IV. Urządzenia targowe.

Art. 8.

(1) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu, Spraw Wewnętrznych oraz Opieki Społecznej może w stosunku do gmin posiadających uprawnienia targowe ustalać w drodze rozporządzenia obowiązki, dotyczące utrzymania i administrowania targowisk oraz zakładania i utrzymania urządzeń targowych, służących do usprawnienia obrotu artykułami wymienionymi w art. 1 oraz wydawać przepisy, jakim te urządzenia winny odpowiadać.

(2) W przypadkach, w których gmina nie może zadośćuczynić obowiązkom i przepisom, wymienionym w ust. (1), zadania te może Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Spraw Wewnętrznych czasowo przekazać instytucji społecznej lub prywatnej bądź też przedsiębiorstwu prywatnemu, na warunkach przez siebie ustalonych.

(3) Na targowiskach, które w ciągu dwóch lat od dnia wejścia w życie rozporządzeń przewidzianych w ust. (1) nie zostaną urządzone zgodnie z obowiązującymi przepisami, obrót artykułami objętymi rozporządzeniem niniejszym może być zabroniony na zasadzie zarządzenia właściwego wojewody.

Art. 9.

(1) Na pokrycie wydatków, związanych z zakładaniem, utrzymaniem, administracją i nadzorem targowisk i innych urządzeń targowych (art. 4 i 8) oraz z działalnością komisyj notowań (art. 10), gmina ma prawo pobierać opłaty targowe, przewidziane w regulaminie targowym (art. 7). Uchwały organów gminnych o pobieraniu tych opłat podlegają zatwierdzeniu właściwej władzy nadzorczej gminy.

(2) Dochody i rozchody targowisk oraz wszelkich urządzeń targowych, administrowanych przez gminy, winny być wydzielone z ogólnych budżetów administracyjnych związków samorządowych, a nadwyżki dochodów nad rozchodami mogą być obracane do czasu należytego urządzenia targowisk wyłącznie na cele związane z tymi urządzeniami.

V. Notowania cen.

Art. 10.

(1) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Spraw Wewnętrznych, po zasięgnięciu opinii właściwej izby przemysłowo-handlowej, rolniczej tudzież rzemieślniczej, oraz właściwej władzy gminnej, może zarządzić rejestrowanie na poszczególnych targowiskach zawartych na nich umów sprzedaży w zakresie obrotu bydłem rogatym, trzodą chlewną, owcami i mięsem oraz

powołać komisję notowań dla ogłaszania sprawozdań i kursów targowych.

(2) Działalność komisji notowań może być rozciągnięta poza jej siedzibę na targowiska i spędy okoliczne.

(3) Szczegółowy zakres działania komisyj notowań ustali rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych wydane w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Spraw Wewnętrznych.

(4) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu może po wysłuchaniu opinij izb przemysłowo-handlowych, rolniczych i rzemieślniczych ustalić w drodze rozporządzenia jednolitą nomenklaturę towaru i typowe warunki sprzedaży, które mają stanowić podstawę notowań.

(5) W skład komisji notowań winni wejść przedstawiciele samorządu terytorialnego, rolnictwa i przemysłu (art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym).

(6) Szczegółowe przepisy o składzie i sposobie powoływania komisyj notowań oraz zakres ich działania ustali rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych, wydane w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Spraw Wewnętrznych.

(7) Zadania komisji notowań może Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Spraw Wewnętrznych powierzyć w całości lub częściowo giełdom mięsnym i kasom targowym.

(8) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu może w tych miejscowościach, w których w myśl ust. (1) została wprowadzona rejestracja umów sprzedaży, nałożyć na rzeźnie publiczne obowiązek przyjmowania do uboju wyłącznie zwierząt rzeźnych, które stanowią własność producentów rolników lub są doprowadzone do uboju przez osoby, posiadające uprawnienia do prowadzenia komisowej sprzedaży, albo zostały nabyte na targowiskach z zachowaniem przepisów o rejestracji umów sprzedaży.

VI. Rejestrowanie osób handlujących.

Art. 11.

(1) Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych może w drodze rozporządzeń wprowadzić na wszystkich lub niektórych targowiskach obowiązek rejestracji osób, handlujących zawodowo artykułami, wymienionymi w art. 1 ust. (1) oraz ustalić warunki, jakim powinny odpowiadać te osoby i tryb rejestrowania.

(2) Osoby niezarejestrowanie nie mogą na wspomnianych targowiskach zajmować się zawodowo handlem artykułami, wymienionymi w art. 1 ust. (1).

VII. Postanowienia karne.

Art. 12.

(1) Kto wykracza przeciwko postanowieniom rozporządzenia niniejszego oraz przepisom wydanym na jego podstawie, ulega w trybie administracyjnym karze aresztu do 3 miesięcy i grzywny do 3.000 zł oraz odebraniu uprawnień, przysługujących w myśl rozporządzenia niniejszego na stałe lub na czas ograniczony, bądź jednej z tych kar, o ile za czyn ten nie grozi kara surowsza w myśl innych przepisów prawnych.

(2) Za naruszenie przepisów art. 5 ust. (1) odpowiada zarówno sprzedawca, jak i nabywca.

VIII. Postanowienia końcowe.

Art. 13.

Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z właściwymi ministrami.

Art. 14.

(1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie na całym obszarze Państwa po upływie sześciu miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 5 ust. (1), którego terminy wejścia w życie na poszczególnych obszarach Państwa ustalać będą rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych wydane w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Spraw Wewnętrznych.

(2) Równocześnie z wejściem w życie rozporządzenia niniejszego tracą moc obowiązującą wszelkie przepisy dotyczące spraw, uregulowanych rozporządzeniem niniejszym..

---

z 30 grudnia Nr 103 Rok 1938

Poz. 679. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 1938 r. o uznaniu Statutu Wewnętrznego Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego.

Poz. 680. Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 1 grudnia 1938 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości o przekazaniu niektórym obwodowym inspektorom pracy prowadzenia rejestrów układów zbiorowych pracy.

Poz. 681. Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 24 grudnia 1938 r. o dodatkowych opłatach w ubezpieczeniu emerytalnym robotników.

Poz. 682. Rozporządzene Ministra Skarbu z dnia 17 grudnia 1938 r. o zmianie w organizacji terytorialnej urzędów i posterunków celnych w okręgu administracyjnym Dyrekcji Ceł w Warszawie.

z 31 grudnia Nr 104 Rok 1938

Poz. 683. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 17 grudnia 1938 r. w sprawie utworzenia podurzędu celnego w siedzibie przedsiębiorstwa „Górnicza i Hutnicza Spółka Akcyjna" w Trzyńcu.

Poz. 684. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 19 grudnia 1938 r. o zmianie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 31 stycznia 1935 r. w sprawie zwalniania od zamknięcia celnego niektórych składów celnych, przeznaczonych do przechowywania pewnego rodzaju towarów.

Poz. 685. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 21 grudnia 1938 r. o wykonywaniu nadzoru oraz bezpośredniego dozoru nad kotłami parowymi.

Na podstawie art. 2 i art. 3 ustawy z dnia 31 maja 1921 r. o nadzorze nad kotłami parowymi (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 303) w brzmieniu ustawy z dnia 6 grudnia 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr 108, poz. 786) zarządzam co następuje:

§ 1. Nadzór nad wszystkimi kotłami tak rządowymi jak i prywatnymi, z wyjątkiem kotłów podlegających nadzorowi Ministra Komunikacji i Ministra Spraw Wojskowych oraz kotłów wymienionych w § 1 rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 13 lutego 1924 r. w przedmiocie wykonywania dozoru kotłów parowych na statkach oraz w urządzeniach portowych (Dz. U. R. P. Nr 16, poz. 173), sprawują właściwe władze przemysłowe wojewódzkie (II instancji).

§ 2. Bezpośredni dozór nad wszystkimi kotłami, poddanymi w myśl § 1 nadzorowi władz przemysłowych wojewódzkich, zleca się:

1) Stowarzyszeniu Dozoru Kotłów w Warszawie na obszarze:

m. st. Warszawy oraz województw białostockiego, kieleckiego, krakowskiego, lubelskiego, lwowskiego, łódzkiego, nowogródzkiego, poleskiego, stanisławowskiego, tarnopolskiego, wołyńskiego, wileńskiego i warszawskiego z wyłączeniem powiatu działdowskiego;

powiatów lipnowskiego, nieszawskiego, rypińskiego i włocławskiego województwa pomorskiego;

powiatów kaliskiego, kolskiego, konińskiego i tureckiego województwa poznańskiego;

powiatów bielskiego, bielskiego miejskiego i wschodniej części powiatu cieszyńskiego województwa śląskiego.

2) Stowarzyszeniu Dozoru Kotłów w Poznaniu na obszarze:

województwa poznańskiego z wyłączeniem powiatów kaliskiego, kolskiego, konińskiego i tureckiego;

województwa pomorskiego z wyłączeniem powiatów lipnowskiego, nieszawskiego, rypińskiego i włocławskiego;

powiatu działdowskiego województwa warszawskiego.

3) Stowarzyszeniu Dozoru Kotłów Parowych w Katowicach na obszarze:

województwa śląskiego z wyłączeniem powiatów bielskiego, bielskiego miejskiego i wschodniej części powiatu cieszyńskiego.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1939 r.

Jednocześnie tracą moc obowiązującą rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu: z dnia 10 listopada 1937 r. o wykonywaniu nadzoru oraz bezpośredniego dozoru nad kotłami parowymi (Dz. U. R. P. Nr 80, poz. 579) oraz z dnia 25 stycznia 1938 r. w sprawie zmiany tego rozporządzenia (Dz. U. R. P. Nr 7, poz. 42).

Poz. 686. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 21 grudnia 1938 r. o wysokości i sposobie uiszczania opłat za badania przenośnych zbiorników do gazów sprężonych, skroplonych i rozpuszczonych pod ciśnieniem oraz za badania mas porowatych do acetylenu rozpuszczonego.

Poz. 687. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 23 grudnia 1938 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 28 września 1935 r. o ustaleniu siedzib i właściwości terytorialnej okręgowych urzędów górniczych.

Poz. 688. Rozporządzenie Ministrów Sprawiedliwości i Opieki Społecznej z dnia 28 grudnia 1938 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Skarbu, Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Przemysłu i Handlu o przekształceniu Sądu Pracy w Bydgoszczy.

Poz. 689. Rozporządzenie Ministrów Sprawiedliwości i Opieki Społecznej z dnia 28 grudnia 1938 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Skarbu, Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Przemysłu i Handlu o przekształceniu sądów pracy w Białymstoku i Chrzanowie.

Poz. 690. Rozporządzenie Ministrów Sprawiedliwości i Opieki Społecznej z dnia 28 grudnia 1938 r. w sprawie utworzenia sądów pracy w Kaliszu, Przemyślu i Włocławku.

Poz. 691. Rozporządzenie Ministrów Sprawiedliwości i Opieki Społecznej z dnia 28 grudnia 1938 r. o utworzeniu Sądu Pracy w Rybniku.

II. Przedruki z Monitora Polskiego.

z 21 grudnia Nr 291 Rok 1938

Poz. 683. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 684. Zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 13 grudnia 1938 r. w sprawie przyznania praw papierów pupilarnych obligacjom IV-ej 5% Pożyczki Inwestycyjnej m. st. Warszawy z 1938 r. oraz 5% Pożyczki Obligacyjnej m. st. Warszawy z 1938 r.

z 22 grudnia Nr 292 Rok 1938

Poz. 685. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 686. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego i Brązowego Krzyża Zasługi.

z 23 grudnia Nr 293 Rok 1938

Poz. 687. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 688. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego i Brązowego Krzyża Zasługi.

z 24 grudnia Nr 294 Rok 1938

Poz. 689. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego i Brązowego Krzyża Zasługi.

z 27 grudnia Nr 295 Rok 1938

Poz. 690. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego i Brązowego Krzyża Zasługi.

z 28 grudnia Nr 296 Rok 1938

Poz. 691. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

z 29 grudnia Nr 297 Rok 1938

Poz. 692. Zarządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 16 grudnia 1938 r. o utworzeniu jednostki organizacyjnej szczególnej pod nazwą „Państwowe Zamkowe Zakłady Przemysłowe w Cieszynie".

Poz. 693. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 24 grudnia 1938 r. w przedmiocie cofnięcia uprawnień agenta dewizowego.

z 30 grudnia Nr 298 Rok 1938

Poz. 694. Zarządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 24 grudnia 1938 r. w sprawie opłat na rzecz Kasy Bratniej Górników w Sosnowcu w I kwartale 1939 roku.

z 31 grudnia Nr 299 Rok 1938

Poz. 695. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 22 grudnia 1938 r. o wartości jednego grama czystego złota.

IV. Orzecznictwo.

Przedruki ze „Zbioru Wyroków N.T.A" dział A, rocznik XVI rok 1938.

Nr 1582 A.

Opłatom z art. 19 ustawy o Funduszu Pracy poz. 163/1933 Dz. Ust. nie podlegają bilety wstępu na wystawy i targi gospodarcze w rozumieniu § 1 rozporządzenia ministerialnego z 13 kwietnia 1928 poz. 501 Dz. Ust. (Teza).

(Wyrok z 12 kwietnia 1938 l. rej. 4122/36).

Nr 1586 A.

Za okres odbywania kar pozbawienia wolności lub zesłania na osiedlenie po myśli § 67 rozporządzenia poz. 513/1934 Dz. Ust. należy uważać jedynie okres faktycznego odbywania orzeczonej kary. (Teza).

(Wyrok z 29 kwietnia 1938 l. rej. 3205/36).

Nr 1588 A.

Dodatek specjalny, przewidziany dla emerytów w ust. 1 § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z 28 maja 1934 poz. 475 Dz. Ust., jest niewchodzącym w podstawę wymiaru zaopatrzenia emerytalnego dodatkiem do tego zaopatrzenia i z mocy wyraźnego postanowienia ust. 3 § 2 cytowanego rozporządzenia nie przysługuje wdowom i sierotom. (Teza).

(Wyrok z 13 maja 1938 l. rej. 4201/35).

Nr 1589 A.

Wobec ogólnej zasady, wyrażonej w art. 38 lit. a), art. 51 lit. e), art. 105 ust. 2 i art. 92 ust. 2), oraz wobec art. 37 ust. 6 ustawy z 11 grudnia 1923 w brzmieniu poz. 380/1931 i 239/1932 Dz. Ust., jak również przepisów § 67 rozporządzenia Rady Ministrów z 28 maja 1934 poz. 513 Dz. Ust. tylko okresy działalności niepodległościowej, rozwiniętej po ukończeniu 18 lat życia, mogą być zaliczone do wysługi emerytalnej funkcjonariusza państwowego bądź zawodowego wojskowego. (Teza).

(Wyrok z 16 maja 1938 l. rej. 1720/36).

Nr 1592 A.

Sam fakt pobrania przez funkcjonariusza państwowego uposażenia miesięcznego w określonej

przez listę płacy wysokości — przy braku ze strony tegoż funkcjonariusza reklamacji bądź żądania doręczenia decyzji wymiarowej — powoduje uprawomocnienie się wymiaru uposażenia. (Zasada prawna, wpis do ks. zas. pr.).

(Wyrok z 11 czerwca 1938 l. rej. 5690/37).

Sprostowanie.

W tekście okólnika Nr 50 z dnia 10 grudnia 1938 r. o wytycznych w sprawie rozstrzygania protestów przeciw wyborom samorządowym, oraz unieważniania wyborów z urzędu, ogłoszonego w Nr 36 Dziennika Urzędowego z dnia 10.XII.1938, poz. 215, należy wprowadzić następujące zmiany:

1) W ustępie 3-cim punktu 4-go (str. 684 wiersz 13 od dołu prawa szpalta): zamiast „art. 15, pkt 2 prawa o postęp. adm." ma być: „art. *16*, pkt. 2 prawa o postęp. adm.".

2) W ustępie 3-cim punktu 7-go (str. 685, wiersz 19 od dołu prawa szpalta zamiast „art. 50, ustęp 2 rozporz. Prez. R. P. z dn. 19.I.1928 r. (Dz. U. R. P. Nr 80, poz. 555, z r. 1936) winno być „art. *59*, ustęp 2 rozporz. Prez. R. P. z dnia 19.I.1928 r.".

Drukarnia Gaz. Adm. i P. P., Warszawa, Trębacka 11.